

На основу члана 14. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, бр. 101/2005 и 91/2015) и Статута Хемијског факултета Универзитета у Београду Наставно-научно веће, на седници одржаној 11. маја 2017. године, доноси

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ ХЕМИЈСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1 .

Овим правилником, у складу са Законом, уређује се спровођење безбедности и здравља на раду запослених на Хемијском факултету Универзитета у Београду (даље у тексту: ХФ) у циљу стварања безбедних услова рада, а ради заштите живота и здравља и радне способности запослених. Право на безбедност и здравље на раду имају и друга лица која учествују у радном процесу, а нису у радном односу на ХФ, као и лица која се затекну на ХФ ради обављања одређених послова, ако је ХФ о њиховом присуству обавештена.

Члан 2 .

ХФ је дужан да обезбеди услове за организовање и спровођење безбедности и здравља на раду у складу с техничко-технолошким потребама. Средства за спровођење мера и унапређење безбедности и здравља на раду утврђују се годишњим програмом рада.

Члан 3 .

За спровођење безбедности и здравља на раду одговорни су декан, продекани и секретар факултета, као и запослени који је одговоран за спровођење безбедности и здравља на раду.

ІІ ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТ ФАКУЛТЕТА

Члан 4 .

ХФ је дужан да запосленом обезбеди рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду. ХФ је дужан да организује рад тако да обезбеди заштиту живота и здравља запослених у циљу спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези с радом, имајући у виду посебну заштиту омладине, инвалида, заштиту запослених са здравственим сметњама и заштиту материнства.

Члан 5 .

ХФ је дужан да запосленом пружи обавештења о условима рада, о правима и обавезама које произилазе из прописа о безбедности и здрављу на раду, затим да утврди програм оспособљавања запослених и обезбеди оспособљавање запослених за безбедан рад, као и да обезбеди коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Члан 6 .

ХФ је дужан да приликом организовања рада и радног процеса обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља **студената и запослених** и да заустави сваку врсту рада/активности која представља непосредну опасност за живот и здравље студента или запосленог, у складу са Законом. У случају настанка повреде на раду због неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле ХФ или због изузетних догађаја чије се последице нису могле избећи, ХФ не сноси одговорност у смислу прописа о безбедности и здрављу на раду.

Превентивни и периодични прегледи и испитивања опреме за рад

Члан 7 .

ХФ је дужан да средства и опрему за рад, дигесторе у истраживачким и студентским лабораторијама, електричне инсталације, грејање као и друге инсталације одржава редовно и правилно у исправном стању, у складу с техничким прописима и одређеним стандардима, на начин који обезбеђује одговарајућу сигурност запослених, с тим да у току коришћења и евентуалног премештања на друго место рада, исте прегледа и проверава њихову исправност.

Периодичне прегледе и проверу исправности у смислу става 1. овог члана, ХФ врши преко овлашћеног правног лица које се бави безбедношћу и здрављем на раду као својом делатношћу и има одговарајућу лиценцу.

Члан 8 .

ХФ је дужан да врши прегледе и испитивања у смислу члана 7. овог правилника, у роковима који су утврђени упутством произвођача и у складу с техничким нормативима и одређеним стандардима, ради утврђивања да ли даље коришћење прописаних средстава и опреме за рад, електричних инсталација, грејања и других инсталација представља ризик за сигурност или здравље запослених и да ли су примењене прописане мере заштите на раду.

У случају да рокови из става 1. овог члана нису утврђени упутством произвођача, техничким нормативима и одређеним стандардима, ХФ је дужан да средства и опрему за рад,

електричне инсталације, грејање и друге инсталације прегледа и испитује у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду.

Испитивање услова радне околине

Члан 9 .

ХФ је дужан да врши евидентирање у радним и помоћним просторијама у којима се при раду евентуално користе штетне или опасне материје, ради спречавања повређивања запослених, као и утврђивања да ли радна средина одговара условима за продуктиван рад и здравље запослених.

Испитивања у смислу става 1. овог члана, обухватају:

- микроклиму (температура, брзина струјања ваздуха и релативна влажност ваздуха);
- хемијске штетности (гасови, паре, дим и прашина);
- физичке штетности (бука, вибрација и штетна зрачења);
- осветљеност; материје чија су својства опасна по живот и здравље запослених (биолошке штетности – у овом случају користи се посебан **Приручник за биолошку безбедност у лабораторији**).

Члан 10 .

Испитивања из члана 9. овог правилника ХФ је дужан да врши на начин, по поступку и у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду.

Акт о процени ризика

Члан 11 .

ХФ може да донесе акт о процени ризика за свако радно место и да утврди начин и мере за смањење и отклањање ризика у облику којим се спречава повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Члан 12 .

Процена ризика заснива се на систематском евидентирању и процењивању могућих врста опасности и штетности на радном месту и у радној околини, на анализирању организације рада и радног процеса, средстава рада, сировине и материјала у радном процесу, средстава и опреме за личну заштиту и других елемената који могу да изазову ризик од повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Процена ризика, према прописима о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини, између осталог обухвата:

- опис технолошког и радног процеса;
- опис средстава за рад;
- опис средстава и опреме за личну заштиту;
- снимање организације рада;
- препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној околини;
- процену ризика у односу на опасности и штетности;
- утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика.

Члан 13 .

Одлуком о покретању поступка процене ризика, ХФ одређује стручно лице из реда запослених или закључује уговор о ангажовању правног лица, односно предузетника с лиценцом у области безбедности и здравља на раду за спровођење поступка процене ризика.

ХФ поседује податке о ризицима и начину коришћења за низ хемикалија које се на факултеу користе што је изложено на сајту факултета *Безбедносни листови за хемикалије* (<http://helix.chem.bg.ac.rs/hemikalije/index-1.html>).

Оспособљавање запослених

Члан 14 .

ХФ је дужан да изврши теоријско и практично оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад при заснивању радног односа, премештају на друге послове, приликом увођења нове технологије, односно нових средстава за рад, као и код промене процеса рада.

Оспособљавање запослених и студената је интегрални део процеса образовања на првом степену образовања (основне академске студије) и то практично у лабораторијама и теоријски на предавањима.

Оспособљавање запослених врши се за време радног времена

Члан 15 .

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту. Провера оспособљености за безбедан и здрав рад запослених који раде на радном месту с повећаним ризиком врши се на начин утврђен актом (правилником) о процени ризика.

Провера теоријске и практичне оспособљености студената или запосленог за безбедан и здрав рад обавља се током процеса образовања који обухвата низ колоквијума за проверу практичних вештина и знања и испита који обухватају, између осталог, и проверу теоријских знања.

Евиденције и осигурање од повреда на раду

Члан 16 .

ХФ је дужан да води и чува евиденцију о:

- радним местима с повећаним ризиком и запосленима распоређеним на та радна места;
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези с радом;
- запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
- опасним материјама које се користе у току рада (списак хемикалија за вежбе и истраживачки рад);
- извршеним испитивањима радне околине;
- извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опреме личне заштите;
- пријавама поднетим инспекцији рада о смртним, колективним или тешким повредама на раду и настанку професионалних обољења, односно обољења у вези с радом запосленог.

Члан 17 .

ХФ је дужан да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења или обољења у вези с радом ради обезбеђивања накнаде штете.

III ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 18 .

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна с мерама безбедности и здравља на раду на пословима на којима ради, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Члан 19 .

Запослени има право да одбије да ради ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на ком ради, као и у другим случајевима утврђеним Законом.

Члан 20 .

Запослени је дужан да поштује прописе о безбедности и здрављу на раду како не би угрозио своју безбедност и здравље, безбедност и здравље запослених и других лица, као и да обавести ХФ о свакој врсти потенцијалне опасности која би могла да утиче на безбедност и здравље на раду.

Члан 21 .

Обавезе ХФ утврђене овим правилником у складу са Законом, истовремено представљају права запослених у вези са спровођењем мера безбедности и здравља на раду.

IV ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 22 .

За обављање послова безбедности и здравља на раду ХФ може да одреди једног или више од својих запослених или да ангажује правно лице, односно предузетника који имају лиценцу.

Послови из става 1. овог члана и посебни услови за рад на тим пословима утврђују се Правилником о организацији и систематизацији радних места.

Члан 23 .

Запослени који обавља послове безбедности и здравља на раду учествује:

- у припреми акта о процени ризика;
- у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних услова рада;
- врши контролу средстава за рад и средстава и опреме личне заштите;
- припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан рад;
- организује прегледе и испитивања опреме за рад;
- предлаже мере за побољшање услова рада;
- припрема упутства за безбедан рад; прати стање у вези с повредама на раду и професионалним обољењима;
- забрањује рад када утврди непосредну опасност по живот и здравље запосленог;
- води прописане евиденције у области безбедности и здравља на раду.

V ПРУЖАЊЕ ПРВЕ ПОМОЋИ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДЕ ИЛИ ОБОЉЕЊА НА РАДУ ЗАПОСЛЕНОГ ИЛИ ДРУГОГ ЛИЦА

Члан 24 .

Прву помоћ у случају повреде или наглог обољења за време рада дужан је да пружи сваки запослени, према својим могућностима и знању.

Члан 25 .

На видљивом и лако приступачном месту постављен је ормарић с прописаним санитарским средствима за пружање прве помоћи. Ормарић је са спољне стране обележен знаком црвеног крста.

На ормарићу су назначени:

- презиме и име запосленог задуженог за просторију,,
- број телефона здравствене организације, односно институције за пружање хитне медицинске помоћи,

У ормарићу за указивање прве помоћи налази се садржај санитарског материјала са упутством за указивање прве помоћи и блок у коме се утврђује, односно уписује утрошени материјал после указане помоћи.

VI ПРЕДСТАВНИК ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 26 .

Запослени бирају свог представника за безбедност и здравље на раду на предлог синдиката.

Члан 27 .

Представник запослених има право да учествује у разматрању свих питања која се односе на безбедност и здравље на раду. Представник запослених најмање једном годишње доставља запосленима и синдикату извештај о стању и предузетим мерама у области безбедности и здравља на раду на ХФ.

VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28 .

Непоштовање одредаба овог правилника од стране запослених представља тежу повреду радне обавезе.

Члан 29 .

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду и подзаконски акти који регулишу ову материју.

Члан 30 .

Овај правилник ступа на снагу даном изгласавања на Наставно-научном већу ХФ.

У Београду, маја 2017.

Председник Наставно научног већа ХФ

Проф. Др Иван Гржетић, декан

